

HØRINGSSVAR

Midgardsormen AS har vært et initiativ som gjennom de siste 24 månedene har arbeidet med å utvikle et trans-atlantisk sjøkabelprosjekt, og som en del av dette arbeidet har kartlagt og analysert det kommersielle grunnlaget for å gjennomføre en slik investering. Vi mener at ROBIN-rapportens analyser, målbilder og forslag til tiltak langt på vei stemmer overens med de analyser og slutninger vi har kommet frem til gjennom å utvikle en transatlantisk sjøkabel-løsning mellom Norge og USA.

BAKGRUNN

Ideen om å lande en ny sjøkabel mellom Norge og USA har hatt utgangspunkt i å løse Norges behov for en forbedret og ny løsning på transport mellom nord og sør i Norge, og i tillegg sikre tilgang til internasjonale markeder med den beste og mest moderne teknologien.

Gjennom prosjektet har det vært knyttet kontakt med norske myndigheter og kommersielle aktører, store utenlandske aktører som Google, Facebook, Amazon og andre "Over the Top"-aktører (OTT-er) i tillegg til telekomaktører som Telia, Verizon, Seaborn, Century Link, Globenet med flere.

Det har også blitt lagt vekt på å kartlegge spesielle nasjonale, offentlige fremtidige behov ut fra et perspektiv hvor nasjonal nettkontroll anses som viktig. I tillegg er det vurdert hvilke løsninger som finnes i dag, og hvordan behovene kan samordnes og i fellesskap realiseres.

I prosjektet er det hentet fram informasjon og analyser på generelt grunnlag fra McKinsey Global Institute, og skreddersydde rapporter og analyser fra TeleGeography, AP Telecom og Pioneer Consulting. I tillegg er det innhentet fullstendige løsningsforslag fra tre av verdens største leverandører på feltet med lang erfaring globalt. Dette har gitt oss et detaljert og godt kvalitativt grunnlag å arbeide med.

Det internasjonale konnektivitetmarkedet har utviklet seg enormt med tanke på volumutvikling. I et trans-atlantisk perspektiv er den årlige trafikkveksten høyere enn 40%, dvs en dobling av trafikkvolum hvert andre år. Imidlertid er det OTT-ene som står for det meste av trafikkøkningen, man regner med at OTT-ene står for ca 80% av den totale trafikkveksten i det transatlantiske markedet.

Dette krever utbygging av ny kapasitet, og ikke minst behov for mer diversitet på de fysiske fremføringene for å sikre lastbalansering og tilgang til alternative ruter ved feil. Omkvedet i bransjen nå er at sjøkabelsystemene er "too big to fail", noe som er åpenbart når et enkelt fiberpar over Atlanterkanen bærer mer enn 40Tbps med dagens teknologi.

Sammenlagt betyr dette at det ikke lenger telekom-aktørene som er den aktive driveren for å etablere nye sjøkabelsystemer. Nå er de største OTT-ene som Google, Facebook, Amazon, Apple og Microsoft overtatt rollen som utbyggere. Og som utbyggere har OTT-ene full kontroll på valg av føringsveier, landinger og avgreninger, og anvendt teknologi.

Ut fra et perspektiv hvor nasjonalstatene ser behov for å utøke antall trans-oseaniske forbindelser, vil deres behov som oftest komme til kort opp mot OTT-enes dominerende krav og behov.

KOMMENTARER TIL RAPPORTEN

Vi vil i vårt høringsvar avgrense tilbakemeldingene våre konkret mot:

1. **Målbilde 3** - *Norge som sentral aktør for internasjonal konnektivitet, samt*
2. **Tiltak 8** - *Staten kjøper egne fiberpar på sjøfiberforbindelser som knytter Norge og Svalbard sammen med Nord-Amerika, Storbritannia og det europeiske kontinentet. Som ledd i dette etableres også sjøkabelforbindelse mellom Nord-Norge og Sør-Norge.*

1. Målbilde 3.

Vi mener alle tre underpunkt under *Målbilde 3* er høyst relevante, og helt i tråd med våre funn og analyser. Behovsanalyser viser at det norske datasentermarkedet ikke er tilstrekkelig utviklet til å forsvare etablering egne fiberforbindelser, og priserasjonen vil i seg selv være utfordrende for å kunne oppnå selv moderate avkastningskrav for investorer i sjøkabelforbindelsene. Behovet for nasjonal nettkontroll tilsier av staten må sikre sin posisjon med tanke på strategiske krav og behov.

Sett i et nordisk perspektiv må vi spørre oss hvorfor andre nordiske land har lyktes bedre med å etablere utlandsforbindelser og stimulere til vekst i ny (digital) industri. Vårt syn på dette er at norske interesser og markedsaktører dessverre er for lite koordinerte og samordnet i sine enkeltstående framstøt (jfr fragmenterte nasjonale fibernett og ad-hoc datasenter-initiativ rundt om), og resultatet blir et stadig tilbakevendende krav om statlig deltakelse og finansiering av sjøkabler.

Vår holdning er at staten, gitt sitt eget behov for nye utlandsforbindelser, må ta en koordinerende rolle i arbeidet med etablering av slike, og samtidig invitere kommersielle interesser (fibereiere og datasenteraktører) til å delta enten som kunde (kjøper av kapasitet), deleier eller begge deler. Slik kan man gi markedsaktørene ikke-diskriminerende tilgang til internasjonal kapasitet, og sikre aktørene et kostnadsbilde som ikke legger begrensninger på utbygging av ny norsk digital industri. Staten på sin side sikrer sine strategiske interesser, og sikrer norsk nettkontroll.

2. Tiltak 8.

Tiltaket støttes, under forutsetning av en statlig koordinerende rolle og garanti om ikke-diskriminerende tilgang til kapasitet for markedsaktørene. Staten i samarbeid med markedsaktørene må enes om kostnadsmodeller og styringsmodeller for utbygging og drift av sjøkabler.

Kontakt med pågående trans-atlantiske sjøkabelprosjekt bør formaliseres i form av Lol-er (Letter of Intent), eller andre hensiktsmessige avtaleformer. Det samme gjelder regionale prosjekter rettet mot UK og kontinentet.

Oslo, 14 august 2017

Bjørn Rønning, adm. dir. Midgardsormen AS